

Siteringsteknikk for skolebruk

Når du skal bruke kilder i en oppgave, er det viktig å huske at du både må vise i teksten din hva som er kildene dine, og skrive kildeliste på en bestemt måte. Side 1 viser hvilke tre måter du kan vise i teksten din hva som er kildebruk. Side 2, 3, og 4 er en samling med eksempler på de vanligste kildetyperne som du kan få bruk for når du skal lage din egen kildeliste.

Tre gode grunner til å lære seg korrekt bruk av kilder først som sist:

- Det hever kvaliteten på arbeidet ditt.
- Du må mestre dette hvis du skal studere.
- Åndsverkloven pålegger deg å gjøre det.

Lite sitat

Hvis sitatet er **kortere enn tre linjer**, skal det være en del av din egen tekst, men markeres med anførselstegn.

Henvising settes i parentes: (Forfatterens etternavn årstall, sidetall)

Etikk handler om alle de valgene vi gjør hele tiden, det er ikke «en invitasjon til å leve ut alle sine muligheter.» (Øverengen 2013, s. 32) Vi må også lære å bære konsekvensene av våre valg og handlinger.

Større sitat

Hvis sitatet går over **mer enn tre linjer**, setter du det i en egen tekstblokk med linjeskift og innrykk. Sitatet skal ha enkel linjeavstand og mindre skrift. **Nå skal du ikke bruke anførselstegn:**

Forskningen på eneggede tvillinger foregår over hele verden, men tidligere fokuserte den mer på de tilfellene der tvillingpar ble skilt like etter fødselen. Nå fokuseres det mer på barna til eneggede tvillinger:

Som tidligere nevnt er barn av eneggede tvillinger sosialt sett søskenbarn, men genetisk sett halvsøsken. Siden søskenbarn ikke bor i samme hjem, kan man undersøke hvordan familiemiljø virker sammen med genetikk i å gjøre søsken like. Mange av de tvillingene man undersøkte som barn, har nå rukket å få egne barn. (Botheim 2011, s. 45)

Det er et håp at slike forskningsprosjekter kan bringe mer kunnskap om menneskets personlighetsdannelse sett i lys av arv og miljø.

Omskriving

Hvis du bruker andre sin informasjon, men skriver om teksten med dine egne ord, er det fortsatt snakk om et sitat som krever henvising. Det indirekte sitatet markeres ikke på annen måte enn gjennom henvisingen, dvs. uten anførselstegn eller annen grafisk utheving:

Trilogien *Bestialitetens historie* består av tre bøker, og regnes blant Bjørneboes hovedverk., utgitt i årene 1966-1973. Ifølge Andersen kretser hans forfatterskap seg om tre hovedtemaer: skolesystemet, fengselsvesenet og det ondes problem. (Andersen 2001, s. 470)

Kildeliste

En kildeliste skal inneholde nok informasjon til at det ikke er tvil om hvilken kilde det dreier seg om. Grunnregelen er at du må ha med

- Forfatternavn
- Utgivelsesår
- Tittel
- Sted
- Forlag

Kildelisten skal være ordnet alfabetisk, og alle typer kilder skal stå i én og samme liste.

Bok (selvstendig verk)

Forfatter. (år). *Verkets tittel i kursiv*. Sted: Forlag
Jacobsen, R. (2005). *Hoggerne*. Oslo: Cappelen

Bok: 2 forfattere

Mellom navnene benyttes bindeordet og.

Brinck, S. og Iversen, G. (2001). *Virkelighetsbilder: norsk dokumentarfilm gjennom hundre år*. Oslo: Universitetsforlaget

Bok: 3 eller flere forfattere

Hvis det er 3 eller flere forfattere, nevnes bare første forfatter fulgt av et al. Dette gjelder både i henvisningen og i litteraturlista. (et al. er en forkortelse av det latinske «et alii» som betyr «og andre»).

Hjertaker, A. et al. (2012). *Norges fisker: saltvanns- og ferskvannarter*. Oslo: Schibsted

Ukjent forfatter

Hvis du ikke finner navn på forfatter, skriver du utgiver/organisasjonen i stedet.

Hvis du heller ikke finner denne informasjonen, sorterer du på tittelen/artikkelens tittel.

Utgiver/organisasjon (år). Artikkelen tittel. Lokalisert dd.mm.åååå på Internett: URL

The Historical Association (2011). *Vikings: a brief history*. Lokalisert 22.04.2016 på Internett: https://www.history.org.uk/resources/primary_resource_3867_132.html

Internett

Forfatter. (år). Artikkelen tittel. Lokalisert dd.mm.åååå på Internett: URL

Reichelt, A.C. (2007). Unngå musesyke!. Lokalisert 24.01.2013 på Internett: www.lommelegen.no/artikkel/unngå-musesyke

Artikkel fra nettavis

Forfatter. (dd.mm.åååå). Artikkelen tittel. I *Avisens tittel i kursiv*. URL

Eng, C. (30.04.2008). Forskere tatt i juks på etikk eksamen. I *Aftenposten*. <https://www.aftenposten.no/norge/i/OQnVI/forskere-tatt-i-juks-paa-etikkeksamen>

PDF

Forfatter eller utgiver (år). *Verkets tittel i kursiv* [pdf]. Lokalisert dd.mm.åååå på Internett: URL
Bank of England (2008). *Inflation Report* [pdf.] Lokalisert 01.02.2013 på Internett:
<http://www.bankofengland.co.uk/publications/inflationreport/ir08nov.pdf>

Leksikon/oppslagsverk på internett

Forfatter. (år). Tittel på oppslaget. I *oppslagsverk*. Lokalisert dd.mm.åååå på Internett: URL
Weston, B.H. (2016). Human rights. I *Encyclopedia Britannica Online School Edition*. Lokalisert 16.09.2022 på Internett: <http://school.eb.co.uk/levels/advanced/article/106289>

Leksikon/oppslagsverk på internett uten forfatter

Tittel på oppslag (år). *Oppslagsverk*. Lokalisert dd.mm.åååå på Internett: URL
Svaner (2016). *Wikipedia*. Lokalisert 02.11.2016 på Internett: <https://no.wikipedia.org/wiki/Svaner>

Lover

Lovens kortnavn (år). *Lovens fullstendige navn i kursiv*. Utgiver. Lokalisert dd.mm.åååå på Internett: URL
Adopsjonsloven (1986). *Lov om adopsjon*. Lovdata. Lokalisert 14.06.2013 på Internett:
http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/usr/www/lovdato/all/nl-19860228-008.html&emne=adopsjonslov*&

Artikkel fra avis eller tidsskrift

Forfatter. (dd.mm.åååå). Artikkelen tittel. s. xx I: *avisens tittel i kursiv*. Sted: Forlag eller utgiver
Skårderud, J. R. (19.11.2020). Rein skremmes av vindturbiner. s. 10-11 I: *Klassekampen*. Oslo: Klassekampen

Artikkel fra nettavis eller tidsskrift på internett

Forfatter. (dd.mm.åååå). Artikkelen tittel. I: *avisens tittel i kursiv*. Lokalisert på Internett: URL
Knapstad, M.L. (09.05.2018). En jafs av Bergen. I: *Aftenposten, A-magasinet*. Lokalisert på Internett:
<https://www.aftenposten.no/a-magasinet/i/ngJron/en-jafs-av-bergen?>

Del av verk (eks. dikt, novelle eller artikkel)

Forfatter. (år). Artikkelen tittel. s. xx I: *Verkets tittel i kursiv* / Forfatter. Sted: Forlag eller utgiver
Selstø, A. (2012). Aläng. s. 9-26 I: *Ekstremisme* / Øvreås, H. Otta: Bokvennen

Fotografi fra nett

Fotograf (år). *Navn på bilde* [fotografi]. Lokalisert dato på Internett: URL
Politte, E. (2006). *Library at night* [fotografi]. Lokalisert 23.11.2011 på Internett:
<http://www.flickr.com/photos/35237096015@N01/90046278>

Hvis du ikke finner navn på fotograf, flytter du tittelen fram. Hvis bildet er et illustrasjonsfoto i et oppslagsverk, blir det slik:

Prophet's Mosque [fotografi]. *Encyclopedia Britannica*. Lokalisert 23.11.2011 på Internett:
<http://school.eb.co.uk/eb/art-55366/The-prophets-mosque-in-Medina-Saudi-Arabia-containing-the-tomb>

Diverse kunstverk

Bruk de samme reglene som beskrevet over. Husk at det er selve kunstverket som er poenget, ikke bildet av kunstverket. Typen kunstverk kommer i skarpe klammer:

Monet, C. (1872). *Impression, soleil levant* [maleri]. Lokalisert 23.11.2011 på Internett: http://no.wikipedia.org/wiki/Fil:Claude_monet,_Impression,_soleil_levant,_1872.jpg

Film

Regissør (år). *Filmens tittel i kursiv* [film]. Sted: Produsent eller distributør

Olin, M. (2002). *Kroppen min* [film]. Norge: Scanbox Entertainment

Film fra Internett/YouTube:

Regissør (år). *Filmens tittel i kursiv* [film]. Sted: Produsent eller distributør. Lokalisert dd.mm.åååå på Internett: URL

Bock, M. (2011). *Skallamann* [film]. Norge: News On Request. Lokalisert 20.11.2012 på Internett: <http://www.youtube.com/watch?v=Fue2zHITbEY>

Kunstig intelligens (ChatGPT, Writesonic mfl.)

Rettighetshaver/Firma. (År). *Tittel på programvare* (Versjon) [Stor språkmodell]. Utgiver. <https://url>
OpenAI. (2023). *ChatGPT (23. mars versjon)* [Stor språkmodell]. <https://chat.openai.com/>

Merknad: For tekst generert av kunstig intelligens (KI) må du beskrive i teksten din hvordan du har brukt KI-verktøyet, og ta med det du skrev inn og det du fikk ut av verktøyet, eventuelt i et vedlegg. **NB!** Sjekk alltid med lærer om og hvordan du kan bruke kunstig intelligens i din oppgave.

E-post, forelesning, intervju, SMS, Facebook og andre sosiale medier

På denne typen kilde må du få godkjenning fra den som er sitert!

Personlig kommunikasjon skal ikke stå i litteraturlisten fordi det ikke er gjenfinnbart.

Skal kun stå i teksten på denne måten:

I følge T.K. Oftedal (**personlig kommunikasjon pr. SMS, 17.02.2013**) ...

I fotnote (mindre skrift) forklarer du hvem personen er: T.K. Oftedal er statssekretær i Justisdepartementet.

Annenhåndssitat

Hvis du bruker en kilde som har sitert fra en annen, heter det annenhåndssitat.

I teksten din må du gjøre det tydelig hva som er annenhåndssitat.

To eksempler på hvordan dette kan gjøres:

1) Du kan skrive det inn i teksten:

Alle sitatene fra Frode Gryttens novelle "1:1" er hentet fra *Tema Vg2* (Jansson et al. 2007).

2) Du kan lage en fotnote i mindre skrift:

Alle sitatene fra Frode Gryttens novelle "1:1" er hentet fra Jansson et al. (2007).

I kildelisten skal du alltid oppgi din kilde.

Nordhagen, R./ Kolstad, I. (2021)

Kilder:

Harvard (2005). Bergen: Universitetsbiblioteket i Bergen

«Harvard referansestil» (2012) Lokalisert 01.02.2013 på Internett:

<http://www.hiof.no/nor/biblioteket/hvordan-skrive-oppgave/referanseteknikk-apa/harvard-stilen>

Kildekompasset. Lokalisert 02.10.2023 på Internett: <https://kildekompasset.no/>

Søk & Skriv (2017) Lokalisert 05.01.2018 på Internett: sokogskriv.no/kildebruk-og-referanser/referansestiler/harvard/